

LINGÜÍSTICA

Titulación: <i>Filoloxía Hispánica</i>	Curso ou ciclo: <i>1º</i>	Cuadrimestre: <i>Anual</i>
Créditos: 9	Carácter: <i>Troncal</i>	Lingua na que se imparte: <i>Castelán</i>
Área de coñecemento: <i>Lingüística Xeral</i>		
Departamento: <i>Tradución e Lingüística</i>		
Créditos LRU: 9 [= 90 horas clase]		
Adaptación a créditos ECTS: 9 A) Horas presenciais: 90 Exposicións e comentarios teóricos: 60 Resolución e comentario de exercicios: 30 B) Horas non presenciais: 150 Tempo de estudo e lecturas: 80 Realización de exercicios e traballos: 70 <u>Horas totais (presenciais + non presenciais): 240</u>		

Horario de clases

Luns 13-14 e Mércores 11-13	Aula A1
-----------------------------	---------

Profesorado:

José Mª García-Miguel Gallego		
Web: http://webs.uvigo.es/web575/jmglm/		
Despacho: <i>C55</i>	Teléfono(s): <i>986 812 071</i>	Correo-e : <i>gallego@uvigo.es</i>
Gael dos Santos Vaamonde		
Despacho: <i>C59</i>	Teléfono(s): <i>986 814 002</i>	Correo-e : <i>gaelv@uvigo.es</i>

Obxectivos

- Presentar as características xerais da linguaxe humana e das linguas do mundo.
- Prover as ferramentas que fornece a Lingüística para o estudo da linguaxe e a análise das linguas.
- Amosar as interseccións entre a Lingüística e outras disciplinas na explicación de feitos lingüísticos, e na aplicación a outros eidos dos métodos e coñecementos da Lingüística.

Destrezas buscadas:

- Capacidade de reflexión sobre a natureza do coñecemento lingüístico e das actividades comunicativas
- Dominio da terminoloxía básica utilizada polos lingüistas e outros estudosos da linguaxe
- Capacidade de análise e interpretación de datos lingüísticos procedentes de linguas coñecidas ou non coñecidas
- Desenvolvemento de curiosidade polas linguas do mundo e a diversidade lingüística
- Con todo o anterior, mellora de destrezas cognitivas xerais: capacidade analítica, atención, razoamento, comprensión lectora, expresión escrita, aptitude para as linguas estranxeiras, etc.

Requisitos previos:

Este é un curso introdutorio que non ten máis requisito previo que o interese pola linguaxe e as linguas

Temario**A LINGUAXE E AS LINGUAS**

1. Comunicación, linguaxe e lingüística
2. A orixe da linguaxe
3. As linguas do mundo

A LINGUAXE NO SEU ENTORNO

4. Sociolingüística: Linguaxe e sociedade
5. Psicolingüística: Linguaxe e mente
6. Aplicacións da lingüística

OS MEDIOS DA LINGUAXE

7. Linguaxe falada: Fonética e Fonoloxía
8. Linguaxe escrita. Os sistemas de escritura

A ESTRUCTURA DAS LINGUAS e do DISCURSO

9. Morfoloxía: A formación das palabras
10. Sintaxe: Construcións e categorías gramaticais
11. Semántica: O estudo do significado
12. Pragmática e Análise do Discurso

Metodoloxía (forma na que se desenvolve a docencia)

Antes do comezo de cada tema fornecerase un guión exhaustivo dos contidos teóricos do mesmo.

Os contidos teóricos procederán das explicacións do profesor na clase e das lecturas e outros materiais obrigatorios que se indicarán co guión de cada tema. Xunto co guión de cada tema, indicarse a lectura (ou lecturas) obrigatoria para ese tema. A realización das lecturas farase seguindo as orientacións dadas en clase polo profesor. Nos controis parciais, as lecturas -orientadas- han ser obxecto de exame sobre a base dos contidos sinalados no guión do tema.

Como mínimo, un terzo das clases dedicaranse a resolver exercicios e cuestións prácticas propostas para cada tema, e que o alumno deberá intentar resolver antes da clase. Algúns destes exercicios serán avaliábles e outros simplemente servirán de modelo ou de exercicio previo para outros que se resolverán na casa.

A actitude do alumno nas clases debe ser activa en todo o posible; isto atingue moi especialmente á resolución periódica dos exercicios prácticos dados para resolver na casa. Cos exercicios preténdese que o alumno acade certas destrezas das mencionadas entre os obxectivos da materia. Non é preciso que o alumno saiba resolvelos ao primeiro intento, pero si que faga todos os que sexa necesario até acadar as destrezas que se pretenden.

Parte dos materiais didácticos serán desenvolvidos a través da plataforma on-line “FaiTic” da Universidade de Vigo (<http://faiTic.uvigo.es/>) polo que os alumnos deben comprobar no comezo de curso que dispoñen de acceso á plataforma.

Periodización prevista:

1º Cuadrimestre: Temas 1-6

2º Cuadrimestre: Temas 7-12

Procedementos de avaliación

O sistema ordinario de avaliación será de **avaliación continua** con notas parciais cuadrimestrais.

Require asistencia continua a clase (mínimo 80% das clases) e realización de prácticas e exercicios que se propoñan con cada tema. Para poder ser avaliado é **imprescindible**, ademais da asistencia a clase, superar con aprobado o bloque de “**exercicios básicos**”, que se describe máis abaixo.

A cualificación final combinará as de cada un dos cuadrimestres do curso académico. É preciso obter unha media superior a 5 puntos e unha nota mínima de 4 en cada cuadrimestre. Os que obtivesen unha nota inferior a 4 no 1º cuadrimestre poderán recuperar esa parte xunto co exame do 2º cuadrimestre.

En cada un dos cuadrimestres, a cualificación terá en conta os seguintes factores nas proporcións que se indican:

(I) Exercicios ‘básicos’ (40%)

Serán propostos un conxunto de exercicios sobre conceptos e técnicas básicas da lingüística, para realizar en clase ou fóra dela, con cada un dos temas do programa. Cada tema será cualificado de xeito independente. Para poder ser avaliado nos restantes apartados é imprescindible superar con aprobado este bloque de “exercicios básicos”. Se os exercicios foron entregados no prazo previsto e non acadan o resultado esixido, en certos temas (pero non en todos) existirán oportunidades adicionais de demostrar que se dominan os conceptos e técnicas básicas. En último termo, os que non demostraron o nivel básico nos exercicios que entregaron poderán demostralo no exame cuadrimestral

(II) Exercicios avanzados e actividades adicionais (10%)

Todo tipo de prácticas que non sendo cada unha delas obrigatoria contribúen a complementar e ampliar os coñecementos básicos da materias. Inclúe entre outras posibilidades: - realización de exercicios máis complexos; - realización de traballos monográficos; - análise comentada de datos de calquera lingua; - comentarios de lecturas a maiores das lecturas obrigatorias; - asistencia a conferencias e outras actividades relacionadas coa lingüística, etc.

O profesor propondrá en cada bloque temático algúns exercicios e actividades deste tipo, aos que se poderán engadir actividades e exercicios propostos polos propios alumnos.

(III) Participación activa nas clases (10 %)

(IV) Exame sobre os temas do cuadrimestre (40%)

Os exames cuadrimestrais só poderán realizalos os que asistiran á maior parte das clases e realizaran a maior parte dos exercicios ‘básicos’ propostos. Só se se cumpren estas condicións, para os que non acadaron o nivel esixido nos exercicios ‘básicos’ o exame cuadrimestral poderá ter un valor de até o 70% da nota do cuadrimestre.

Os estudantes que non poidan seguir en todo ou en parte o sistema de avaliación continua teñen recoñecido nos Estatutos da Universidade de Vigo o dereito a facer un exame global de toda a materia, sobre os temas que constitúen o programa. Recoméndase en calquera caso que os estudantes nesta situación acorden co profesor un plan de traballo coa suficiente antelación, preferentemente a comezos de curso.

Bibliografía xeral

Manuais de lingüística

- Calero Vaquera, Mª L. (coord) (2004): *Reflexiones sobre el lenguaje en la literatura: Manual didáctico e interactivo de lingüística general*. Córdoba: Universidad de Córdoba [CD-ROM]
- Fernández Pérez, Milagros (1999), *Introducción a la lingüística*, Barcelona, Ariel.
- Gasser, Michael (2006): *How language works. The cognitive science of linguistics*. Indiana University. Versión 3.0 <http://www.indiana.edu/~hlw/index.html>
- López García, Ángel et alii (1990), *Lingüística general y aplicada*, Universitat de València, 1990.
- Lyons, John (1984), *Introducción al lenguaje y a la lingüística*, Barcelona, Teide, 1993³.
- Martín Vide, C. (ed.) (1996). *Elementos de Lingüística*. Barcelona: Octaedro.
- Martínez Celadrán, Eugenio (1995), *Bases para el estudio del lenguaje*, Barcelona, Octaedro.
- Moreno Cabrera, Juan Carlos (2002). *Curso universitario de lingüística general*, Madrid, Síntesis, 2^a ed.
- O'Grady, William, Michael Dobrovolsky & Francis Katamba (eds.) (1997), *Contemporary Linguistics. An Introduction*, London, Longman, 1997.
- Parker, F. & Kathryn Riley (1994). *Linguistics for non-linguistics: a primer with exercises*, Boston, Allyn & Bacon
- * Ramallo, F., G. Rei Doval e X. P. Rodríguez Yáñez (eds.) (2000). *Manual de ciencias da linguaxe*. Vigo: Xerais.
- Simone, R. (1993): *Fundamentos de lingüística*. Barcelona: Ariel.
- Tusón, Jesús (1984): *Lingüística. Una introducción al estudio del lenguaje con textos comentados y ejercicios*. Barcelona: Barcanova.
- * Yule, G. (2007). *El lenguaje*. Madrid, Cambridge University Press, 3^a ed.

Ensaíos recomendados

- Bernárdez, E. (2004). *¿Qué son las lenguas?* Madrid: Alianza, 2^a ed.
- Trask, R.L. (2006 [2005]): *Lingüística para todos*. Barcelona: Paidós.
- Tusón, Jesús (2000). *¿Cómo es que nos entendemos? (si es que nos entendemos)*. Barcelona: Península.

Enciclopedias

- Asher, R. E. (ed) (1994): *The Encyclopedia of Language and Linguistics (10 vols)*. Oxford, Pergamon Press.
- Collinge, Neville Edgar (ed.) (1990), *An Encyclopaedia of Language*, London, Routledge, 1990.
- *** Crystal, David (1994 [1987]): *Enciclopedia del lenguaje de la Universidad de Cambridge*. Madrid, Taurus.
- Ducrot, Oswald y otros(1998) [1995]: *Nuevo diccionario enciclopédico de las ciencias del lenguaje*. Madrid, Arrecife.
- Frawley, William J. (ed) (2003): *International encyclopedia of linguistics*. Oxford, Oxford University Press.
- Malmkjær, Kirsten (ed.) (1991), *The Linguistics Encyclopedia*, London, Routledge, 1991.

Dicionarios

- Abraham, Werner (ed.) (1981 [1974]): *Diccionario de terminología lingüística actual*, Madrid, Gredos.
- * Alcaraz, Enrique y Maria Antonia Martinez Linares (1997): *Diccionario de linguística moderna*. Barcelona, Ariel.
- Crystal, David (2000) [1988]: *Diccionario de linguística y fonética*. Barcelona, Octaedro.
- Finch, Geoffrey (2000), *Linguistic Terms and Concepts*, London, Macmillan, 2000.
- Lewandowski, Theodor(1994) [1990]: *Diccionario de linguística*. Madrid, Cátedra.
- Matthews, P.H. (1997), *Oxford Concise Dictionary of Linguistics*, Oxford University Press.
- Trask, R. L. (1997), *A Student's Dictionary of Language and Linguistics*, London, Arnold.
- Trask, R. L. (1999): *Key concepts in language and linguistics*. London, Routledge.
- Xavier, Maria Francisca & Maria Helena Mateus (eds.) (1990/1992), *Dicionário de Termos Linguísticos*. 2 Vols Lisboa, Cosmos.

Exercicios descritivos

- COWAN, William & J. RAKUŠAN (1985), *Source Book for Linguistics*, Amsterdam, John Benjamins, 1998³.
- FARMER, Ann & Richard A. DEMERS (1986), *A Linguistics Workbook*, Cambridge (Massachusetts), The MIT Press, 1996³.
- LANGACKER, Ronald W. (1972), *Fundamentals of Linguistic Analysis*, New York, Harcourt Brace Jovanovich.
- LEHMANN, Winfried P. & Solveig Pflueger (1976), *Workbook for Descriptive Linguistics. An Introduction, 2d edition*, New York, Random House.
- PARKER, Frank & Kathryn RILEY (1990), *Exercises in Linguistics*, Needham Heights, Allyn & Bacon.
- PARKER, Frank & Kathryn RILEY (1994). *Linguistics for non-linguistics: a primer with exercises*, Boston, Allyn and Bacon

Páginas web

- LINGUIST List <http://www.linguistlist.org>
- Wikipedia <http://es.wikipedia.org/>